

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 162/14
Люксембург, 2 декември 2014 г.

Решение по съединени дела C-148/13—C-150/13
A, B, C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

**Съдът изяснява правилата, които националните органи трябва да следват при
оценяване на достоверността на твърденията на търсещи убежище лица за
хомосексуалната им ориентация**

Директиви 2004/83 и 2005/85 установяват съответно минимални стандарти относно условията, на които трябва да отговарят гражданите на трети страни, за да получат статут на бежанец, и минимални норми относно процедурите за разглеждане на молбите за убежище, като уточняват правата на търсещите убежище лица¹.

Гражданите на трети страни А, В и С подават молби за убежище в Нидерландия, като се позовават на опасение от преследване в съответните си страни по произход по-специално поради своята хомосексуалност. Молбите им обаче са отхвърлени от компетентния орган с мотива, че сексуалната им ориентация не е доказана.

Тримата молители обжалват тези решения. Raad van State (Държавен съвет, Нидерландия), който е сезиран със спора, си задава въпроси относно евентуално налаганите от правото на Съюза ограничения при проверката на сексуалната ориентация на търсещите убежище лица. Всъщност той счита, че самото задаване на въпроси на лицето, търсещо убежище, може в известна степен да накърни правата, гарантирани от Хартата на основните права на Европейския съюз.

В решението си от днешна дата Съдът най-напред отбелязва, че изявленията на търсещо убежище лице за неговата сексуална ориентация са само отправна точка при разглеждане на молбата и може да се нуждаят от потвърждаване.

Правилата за оценяване от компетентните органи на тези изявления и на доказателствата, представени в подкрепа на молбите за убежище, обаче трябва да са съобразени с правото на Съюза и по-специално с гарантираните от Хартата основни права като правото на зачитане на човешкото достойнство и правото на зачитане на личния и семейния живот.

Освен това, тази оценка следва да бъде извършена на лично основание и да вземе под внимание личния статут и личното положение на търсещото убежище лице (включително и такива фактори като неговото минало, неговия пол и неговата възраст), за да може да се определи дали актовете, на които лицето е било или рискува да бъде изложено, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежко посегателство.

В този контекст Съдът предоставя следните указания относно правилата за извършване на преценката от националните органи.

¹ Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52) и Директива 2005/85/ЕО на Съвета от 1 декември 2005 година относно минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки (ОВ L 326, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 242).

Първо, оценяването на молбите за убежище въз основа единствено на стереотипни схващания за хомосексуалните лица не позволява на органите, които ги оценяват, да отчетат индивидуалното лично положение на съответното търсещо убежище лице. Ето защо обстоятелството, че търсещо убежище лице не е могло да отговори на такива въпроси, само по себе си не е достатъчно, за да обоснове извода, че на това лице не може да се има вяра.

Второ, макар националните органи да имат основание при нужда да провеждат разпити, за да преценят фактите и обстоятелствата във връзка с твърдяната сексуална ориентация на търсещо убежище лице, разпитите относно подробности за сексуалните практики на това лице са в разрез с гарантираните от Хартата основни права и по-специално с правото на зачитане на личния и семейния живот.

Трето, що се отнася до възможността националните органи да приемат предложените от някои търсещи убежище лица извършване на хомосексуални актове, подлагане на евентуални „тестове“ за установяване на тяхната хомосексуалност или представяне от тези лица на доказателства като видеозаписи на техните интимни актове, Съдът подчертава, че тези доказателства не само че нямат непременно доказателствена стойност, но биха могли и да засегнат човешкото достойнство, чието зачитане е гарантирано от Хартата. Нещо повече, допускането или приемането на доказателства от този вид би насърчило други търсещи убежище лица и на практика би им наложило да представят такива доказателства.

Четвърто, като се има предвид чувствителния характер на сведенията за дадено лице, които са от лично естество, и по-специално на сведенията за неговата сексуалност, не може да се заключи, че на това лице не следва да се има вяра, като се изхожда единствено от обстоятелството, че то не е заявило още в самото начало своята хомосексуалност, тъй като е изпитвало задръжки да разкрие интимните страни на живота си.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106